

Výdělečná činnost v jiném státě EU, ESVO a Velké Británii

Obecné informace

V případě, že je osoba zaměstnána nebo samostatně výdělečně činná v jiném státě EU, ESVO nebo Velké Británii, měla by v tomto státě být i pojištěna (podle čl. 11 Nařízení EP a Rady č. 883/2004). Nemůže tedy být pojištěna zároveň v ČR jako samoplátce. Po zahájení výdělečné činnosti v zahraničí je pojištěnec **povinen tuto skutečnost nejpozději do osmi dnů** nahlásit Oborové zdravotní pojišťovně.

Zdravotní pojišťovně je třeba doložit následující doklady:

- vyplněné a podepsané [Prohlášení o těžišti zájmů v EU, ESVO a Velké Británii](#);
- potvrzení o zdravotním pojištění v zahraničí nebo doklad o výkonu výdělečné činnosti v zahraničí;
- případně jiný doklad ze kterého je zřejmé, že pojištěnec podléhá zahraničním právním předpisům.

Po předložení těchto dokladů dojde k ukončení zdravotního pojištění v ČR. Uvedené dokumenty lze osobně doložit na jakékoliv pobočce OZP nebo elektronicky prostřednictvím aplikace VITAKARTA, datovou schránkou, případně přes Elektronickou podatelnu OZP. Kontakty naleznete [zde](#).

Zároveň s odhlášením ze zdravotního pojištění v ČR má pojištěnec povinnost vrátit průkaz pojištěnce OZP. Nesplní-li pojištěnec oznamovací povinnost, může OZP uložit pokutu až do výše 10 000 Kč. Dojde-li k neoprávněnému čerpání zdravotních služeb na vrub Oborové zdravotní pojišťovny (zneužití průkazu pojištěnce OZP), může OZP uložit pokutu až do výše 5 000 Kč a vymáhat náhradu vzniklé škody.

Nezaopatření rodinní příslušníci

Za určitých okolností mají být v zahraničí (podle čl. 32 Nařízení EP a Rady č. 883/2004) pojištěni spolu s pojištěncem i jeho nezaopatření rodinní příslušníci. Za nezaopatřeného rodinného příslušníka je v ČR podle zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře a zákona č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství považován:

- manžel/manželka nebo registrovaný partner/partnerka, který:
 - nemá příjem z vlastní výdělečné činnosti;
 - nepobírá důchod, dávky v nezaměstnanosti, nemocenskou ani peněžitou pomoc v mateřství podle předpisů o nemocenském pojištění;
 - nemá trvalý pracovní poměr po dobu rodičovské dovolené nebo neplacené volno;
- studující děti do 26 let věku.

Pojištěnec je povinen informovat OZP, zda má v ČR nezaopatřené rodinné příslušníky, a doložit rodinné vazby příslušnými doklady (např. oddacím listem nebo rodným listem dítěte). Učinit tak může prostřednictvím vyplněného Prohlášení o těžišti zájmů v EU, ESVO a Velké Británii. Zdravotní pojišťovna poté posoudí jejich příslušnost k pojištění.

Nárok na zdravotní péči v ČR

Jestliže je osoba pojištěna ve státě EU, ESVO nebo Velké Británii, má v ČR nárok na nezbytnou zdravotní péči po předložení zahraničního Evropského průkazu zdravotního pojištění.

V případě, že během výkonu výdělečné činnosti v jiném členském státě bude pojištěnec i nadále bydlet v ČR, může svou zahraniční zdravotní pojišťovnu požádat o vystavení nárokového dokladu opravňujícího k čerpání plné zdravotní péče v ČR. Jedná se o formuláře S1 (dříve E106, E109, E121) nebo S072.

Originál formuláře S1 vystavený zahraniční zdravotní pojišťovnou předloží pojištěnec Oborové zdravotní pojišťovně k registraci. Na základě provedené registrace bude pojištěnci vydáno papírové potvrzení o nároku na plnou zdravotní péči v ČR s omezenou platností. Nahrazeno může být na žádost klienta žlutým průkazem. Oba jmenované doklady vystavuje OZP s platností maximálně jednoho roku. Pro vydání navazujícího potvrzení nebo nového průkazu s prodlouženou platností je třeba opět kontaktovat OZP, která prověří trvání nároku.

Formulář S072 je elektronická verze formuláře S1. Tento dokument zasílá zahraniční zdravotní pojišťovna prostřednictvím EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information) přímo Oborové zdravotní pojišťovně. Po registraci dokumentu S072 klient obdrží shodné potvrzení o nároku na plnou zdravotní péči v ČR.

Vydání těchto formulářů je plně v kompetenci příslušné zahraniční zdravotní pojišťovny.

Ukončení zdravotního pojištění/výkonu výdělečné činnosti v zahraničí

Při ukončení výdělečné činnosti/zdravotního pojištění v zahraničí pojištěnec s trvalým pobytem na území ČR opět spadá do systému veřejného zdravotního pojištění v ČR podle zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění. Tuto skutečnost je nutné neodkladně nahlásit české zdravotní pojišťovně pro opětovné přihlášení k pojištění v ČR. Bude nutné doložit dobu výkonu výdělečné činnosti a účast v systému zdravotního pojištění v zahraničí (např. zahraniční obdoba zápočtového listu, kopie zahraniční karty pojištěnce). Formulář pro přihlášení k OZP naleznete [zde](#).

Jakékoliv změny životní situace má pojištěnec povinnost neprodleně hlásit české i zahraniční zdravotní pojišťovně.

Více informací o zdravotním pojištění ve státech EU, ESVO a Velké Británii naleznete na webových stránkách [Kanceláře zdravotního pojištění](#).

Odpovědný útvar: Odbor správních agend – oddělení agendy EU

Aktualizace: 14. 6. 2022